
NOTAT

Udenrigsministeriet

Til:	Folketingets Europaudvalg	J.nr.:	400.A.2-10-2007
CC:		Bilag:	
Fra:	Udenrigsministeriet	Dato:	8. juli 2013
Emne:	Redegørelse for retspraksis vedr. Chartret om Grundlæggende Rettigheder og protokollen om anvendelse af EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder i Polen og Det Forende Kongerige.		

Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder blev gjort retligt bindende med Lissabontraktaten. Det følger af Charterets artikel 51, stk. 2 samt af TEU artikel 6, stk. 1, at Charteret ikke udvider Unionens beføjelser som fastsat i traktaterne. Charteret tydeliggør over for borgere, institutioner og medlemslande, hvilke grundrettigheder, der anerkendes af EU, og som det påhviler Unionens og medlemslandenes domstole at påse overholdelsen af.

I 2007 blev protokollen om anvendelse af Den Europæiske Unions Charter om Grundlæggende Rettigheder i Polen og Det Forende Kongerige (protokol 30) tilknyttet EU-traktaterne. Protokollen giver ikke Polen og UK en særlig ret eller position, men er et fortolkningsredskab om Charterets anvendelsesområde, som disse to lande specifikt har ønsket. Protokollen beskæftiger sig navnlig med Charterets afsnit IV, der hovedsageligt omhandler social- og beskæftigelsesforhold, jf. protokollens artikel 1, stk. 2.

Siden tilknytningen af protokol 30 til EU-traktaterne i 2007 har protokol 30 ifølge Udenrigsministeriets oplysninger været nævnt i forbindelse med en dom fra EU-Domstolen, nemlig sag C-411/10, N.S. mod Secretary of State for the Home Department.

Sag C-411/10, N.S. vedrører en afghansk asylansøger, der ankommer til UK via Grækenland, og spørgsmålet om hvorvidt medlemsstater må sende asylansøgere tilbage til Grækenland, som »den ansvarlige medlemsstat,« jf. forordning nr. 343/2003 (Dublin-forordningen), hvorefter en asylansøgning kun behandles af én medlemsstat, eksempelvis det første EU-land, som ansøgeren lovligt eller ulovligt er rejst ind i. EU-Domstolen fastslog, at artikel 4 i Chartret skal fortolkes således, at det påhviler medlemsstaterne, herunder de nationale retter, ikke at overføre en asylansøger til »den ansvarlige medlemsstat,« når de ikke kan være uvidende om, at de systemmæssige mangler ved asylproceduren og modtagelsesforholdene for asylansøgere i denne medlemsstat giver alvorlig grund til at antage, at ansøgeren vil blive udsat for en reel risiko for at blive undergivet umenneskelig eller nedværdigende behandling.

I sagen spørges direkte til, om protokol 30 har indflydelse på Domstolens afgørelse. Domstolen er meget klar i sin afvisning heraf, med henvisning til at protokollen alene præciserer hvilke forpligtelser Chartret medfører. Domstolen henviser således i præmis 118-120 til, at det fremgår

af ordlyden af artikel 1, stk. 1, i protokollen ”at protokol nr. 30 [...], ikke påvirker chartrets anvendelighed i Det Forenede Kongerige eller i Polen, hvilket bestyrkes af betragtningerne til nævnte protokol. Ifølge tredje betragtning til protokol nr. 30 skal chartret således ifølge artikel 6 TEU anvendes og fortolkes af Republikken Polens og Det Forenede Kongeriges domstole i nøje overensstemmelse med de forklaringer, der er anført i denne artikel. I øvrigt bekræfter chartret ifølge sjette betragtning til denne protokol de rettigheder, friheder og principper, der er anerkendt i Unionen, og gør dem mere synlige, men skaber ikke nye rettigheder og principper.

Under disse omstændigheder uddyber artikel 1, stk. 1, i protokol nr. 30 chartrets artikel 51 vedrørende chartrets anvendelsesområde og har ikke til formål at fritage Republikken Polen og Det Forenede Kongerige for forpligtelsen til at overholde chartrets bestemmelser eller hindre en ret i en af disse medlemsstater i at sikre, at disse bestemmelser overholdes.”

Udenrigsministeriet har ikke kendskab til nationale retssager hvor protokollen om anvendelse af EU's Charter om Grundlæggende Rettigheder i Polen og Det Forende Kongerige er benævnt.

Udenrigsministeriet